

Od kilku dni wiadomo już, że w sobotę wieczorem w Novarze będzie padać. Takie warunki pogodowe w innych okolicznościach mogłyby zagrozić rozegraniu meczu. Ale to spotkanie zostanie rozegrane. Także z powodu tego, co do wczoraj było jedną z największych niewiadomych tego pojedynku. I co może się okazać dodatkowym atutem gospodarzy. Ponieważ Roma po raz pierwszy zagra na boisku ze sztuczną trawą.

Niektórzy twierdzą, że sztuczne murawy to przyszłość piłki nożnej. I to nie tylko amatorskiej, ale także profesjonalnej. Zwłaszcza w miastach, których klimat nie jest zbyt łagodny. Tak właśnie jest z Novarą, która jako jeden z pierwszych klubów w Europie na pewnym poziomie zdecydowała się postawić na boisko ze sztuczną murawą.

W tym celu zwróciła się do włoskiej firmy Italgreen, która jest liderem w tej branży i ma swoją siedzibę w prowincji Bergamo. I to właśnie ich przedstawicielowi zdecydowaliśmy się zadać pytania, które mogą rozwiązać wątpliwości i niepokoje związane z boiskiem Silvio Piola.

Daniele Albani (dyrektor handlowy Italgreen): Zastosowaliśmy rozwiniętą technologię, która szczególnie nadaje się na stadiony takiej, jak w Novarze, gdzie na przemian jest gorąco i bardzo zimno, a przy tym panuje spora wilgotność. To okropne warunki dla naturalnej trawy

Ten rodzaj nawierzchni wybierany jest tylko na terenach, gdzie jest bardzo zimno?

DA: Nie tylko. Także na obszarach, gdzie temperatury są wysokie i brakuje wody. Jest odpowiedni zarówno dla zawodowców, jak i amatorów. Tam, gdzie z boiska korzysta się intensywnie, a murawa jest deptana przez wiele godzin w tygodniu.

Popatrzmy na to boisko. Jak zostało zrobione?

DA: To kombinacja wielu materiałów. Powierzchnia jest wykonana z miękkiej trawy syntetycznej, która bardzo przypomina trawę naturalną. Ma sześć centymetrów długości. Pod spodem jest piasek. Ale powierzchnia kontaktu z trawą jest wykonana z gleby z włóknem kokosowym.

Jaka jest różnica między tą murawą a syntetyczną trawą, na której kilka lat temu towarzyskie meczyki rozgrywali koledzy spotykający się w środku tygodnia?

DA: Różnica jest wielka. O obecnej murawie mówi się, że jest trzeciej generacji. Jest sprężysta i nie odporna na szybkie zużycie. Potrafi też się adaptować i wraca do wyjściowej pozycji po tym, jak została podeptana.

A w czasie gry zachowuje się jak trawa naturalna?

DA: Coś się zmienia na poziomie gry. Ten rodzaj boiska jest trochę „szybszy”, zwłaszcza jeśli trawa jest zmoczona, jak to się często dzieje. Efekt jest wtedy podobny, jak w przypadku naturalnej trawy skoszonej krótko i zmoczonej. Ale ta technologia otrzymała akceptację Uefa i Fifa. Także dlatego, że za tym wszystkim kryje się naukowe, poważne podejście. Wszystkie materiały mają odpowiednie atesty i homologację zarówno każdy z osobna, jak i wspólnie. Testuje się oddziaływanie murawy, robi się też symulacje wślizgów, test sprężystości i odbicia piłki, oraz tego, jak piłka toczy się po trawie. Wszystkie dane są porównywane z najlepszymi boiskami z trawy naturalnej.

Poza Novarą są inne kluby, które interesują się wprowadzeniem tego materiału?

DA: Na pewno obie drużyny z Genui oraz z Werony rozważają taką opcję. Ale kwestia jest skomplikowana, ponieważ w tych sytuacjach trzeba też uwzględnić sprawę zarządzania stadionem. Drużyny, które korzystają z tego samego stadionu, muszą dogadać się między sobą oraz z Gminą, która we Włoszech prawie zawsze jest właścicielem obiektu.

Z ekonomicznego punktu widzenia, które rozwiązanie jest bardziej korzystne?

DA: Stosunek kosztów jest jak 1 do 3. Powiedzmy, że na naturalną murawę trzeba około 200 tysięcy euro. Sztuczna murawa kosztuje ok 600 tysięcy. Ale to tylko początkowa inwestycja. Potem sztuczna murawa ma przewagę czasu. Syntetyczne boisko może być wykorzystywane 3 razy dłużej od boiska z trawą naturalną, a koszty jego utrzymania są o $\frac{3}{4}$ mniejsze.

A co z kontuzjami? Kiedyś mówiło się, że przy trawie syntetycznej ryzyko kontuzji znacząco rośnie. Teraz to wygląda inaczej?

DA: Rozegrano różne turnieje Fifa i stworzono komisje ds. Kontuzji. Okazało się, że ilość kontuzji na boiskach ze sztuczną trawą jest mniejsza, natomiast ich rodzaj jest analogiczny do kontuzji na tradycyjnej murawie.

W sumie więc, z Pana punktu widzenia, lepsze boisko naturalne czy sztuczne?

DA: W idealnych warunkach najlepsze jest pewnie boisko naturalne. Ale z wielu powodów naturalna trawa czasem nie jest zadowalająca, podczas gdy syntetyczna gwarantuje zawsze takie same warunki i taką samą jakość. Zwłaszcza w perspektywie stadionu własnościowego, który ma być wykorzystywany siedem dni w tygodniu. Z trawą na stadionie Juventusu na przykład, jak się wydaje, już są pewne trudności. To normalne. Stadion to zamknięte środowisko, trawa nie oddycha.

Przeciwnicy czasem się skarżą? O porażkę obwiniają sztuczną trawę?

DA: Czasem szuka się usprawiedliwienia, ale wydaje mi się, że to raczej urojenia piłkarzy.

A propos piłkarzy. W jakich butach gra się na syntetycznej trawie?

DA: Zwykle używają butów z 13 plastikowymi korkami. Ale w jednym z meczów Coppa Italia Primavera widziałem graczy w butach z 6 korkami z aluminium.

Autor: kaisa